

עצות בגידול בני בקר

אהרון בן-אשר

לנסות ולהגמיע את בני הבקר באלקטרוליטים לפני הובלתם למשק היעד.

האם בקולוסטריום מחליבה ראשונה מעל 8 ליטרים ישנה בעיית איכות?

לבני הבקר מומלץ להגמיע 3-4 ליטרים קולוסטריום באיכות גבוהה תוך 2-3 שעות אחרי הלידה. את ריכוז הגמאגלובולינים ניתן לבדוק באמצעות קולוסטרומטר. מגדלים רבים אינם טורחים לערוך בדיקה לאיכות הקולוסטריום.

בניסוי שערך Quigley עם 919 פרות מגזע הולשטיין לבדיקת ריכוז הנוגדנים (Ig G) צויין, שיש יחס שלילי בין נפח הקולוסטריום שהפריה מניבה בחליבה ראשונה לכמות הנוגדנים. כאשר פרה מניבה בחליבה ראשונה מעל 8 ליטרים ישנה ירידה בריכוז הגמאגלובולינים. מכאן חשוב למדוד את כמות הקולוסטריום של החליבה הראשונה.

קולוסטריום עם תכולה נמוכה של נוגדנים ניתן להשתמש בו ביום השני והשלישי לחיי הוולד. יצירת בנק קולוסטריום באיכות גבוהה מאפשרת לספק לוולד כמות מספקת של נוגדנים הדרושים לחיסונו.

בארץ, שתי תלמידות התחילו לבדוק את הנושא. בתוצאות ראשונות נמצאו ריכוזים נמוכים של גמאגלובולינים ככל שכמות הקולוסטריום בחליבה ראשונה גדלה.

המקור:

1. Darrom Smith; Hoard's Dairyman Dec. 1999:828.
2. Jim Quigley; Hoard's Dairyman Oct. 1998: 716.

בארץ קיים מסחר בעגלים צעירים, בגילים 7 עד 10 ימים. חלק מרוכשי העגלים תותמים חוזה עם משק מסוים ומקבלים את כל העגלים שנולדו באותה שנה מאותו משק. מצויים גם סוחרים בהמות אשר קונים עגלים צעירים ומוכרים אותם למשקים שונים.

בזמן העברת העגלים ממשק למשק, בדרך ישנה הפרשה רבה של צואה ושתן ועל ידי כך בני הבקר מפסידים מינרלים ואנרגיה רבה ועוברים סבל רב. על מנת להחזיר את המינרלים ולשפר את המצב האנרגטי מומלץ להגמיע את העגלים בהגיעם למשק היעד באלקטרוליטים. במידה שהמשק המוכר לא סיפק ויטמינים, באותה הזדמנות מזריקים את הוויטמינים A,D,E.

בניסוי שערכו בארה"ב, בני הבקר נשקלו ממש סמוך להעמסתם ולאחר שהסיעום למשק הקונה כעבור 24 עד 48 שעות. אספו נתונים על צריכת מזון ומים, על טמפרטורת הגוף ומספר הנשימות. בעלי החיים חולקו ל-3 קבוצות:

1. כאלה שלא הסיעו אותם;
 2. עגלים שהסיעו אותם, תוך שהגישו להם מי-שתיה;
 3. עגלים שהסיעום והגמיעו אותם אלקטרוליטים לפני ההסעה.
- בני הבקר בקבוצה השנייה שקיבלו מים היו יותר אפאתיים, לעומת העגלים שהוגמיעו אלקטרוליטים. עגלי הקבוצה השנייה הפסידו יותר משקל מאשר אלה שהוגמיעו אלקטרוליטים.

המסקנות מניסוי זה: לרוכשי עגלים מוצע